

O PARQUE COMPOSTELA

Tres membros da Sociedade Galega de Historia Natural (SGHN) elaboraron e deron ao prelo unha Unidade Didáctica sobre o coñecido Parque Compostela, en Vilagarcía da Arousa. Trata-se de Roxelia Cid, Manuel Chouza e Xosé Lois Rey. A edición foi patrocinada polo Concello vilagarcían e pola Consellería de Industria e Comercio da Xunta de Galiza.

Ao longo das 63 páxinas de que consta o caderno, os autores van facendo unha pequena historia da orixe, modificacións e repetidas ameazas que sufriu o parque ao longo dos seus case 75 anos de existencia. Reproducen tamén planos do mesmo, fotografías de diversas épocas e algunhas esculcas na toponimia e no refrancero do Salnés relacionadas coas especies arbóreas.

Son precisamente estas as que merecen a atención central do traballo. Os tres autores presentan-nos un detalladísimo catálogo de especies arbóreas e arbustivas do Parque Compostela,

acompañando ademais planos de localización dos exemplares. O censo de árbores do Parque eleva-se a un total de 214 árbores, de 32 especies diferentes, con abundancia de ulmeiros pequenos, falsas acacias, catalpas e pradairos. Cada especie leva nesta Unidade Didáctica unha ficha, con diversas indicacións sobre características, procedencia e outros aspectos de interese, así como ilustracións diversas. Quixeron os autores tamén propór unha serie de actividades pensando basicamente no uso pedagóxico que se poida facer do Parque por parte de mestres e alumnado.

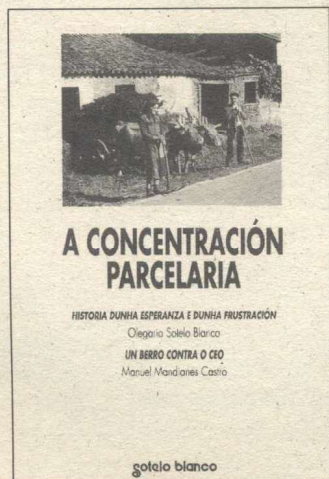
O traballo completa-se cunha somera bibliografía e cun código de protección da natureza no Parque.

A CONCENTRACIÓN PARCELÁRIA

Historia dunha esperanza e dunha frustración (Olegario Sotelo Blanco)

Un berro contra o ceo (Manuel Mandianes Castro).

Sotelo Blanco Ed.
Santiago, 1994

Dous emigrantes "con lingua e con historia" (Sotelo e Mandianes) fan unha viaxe descriptiva, rigurosa e analítica polos campos da Concentración Parcelaria galegos desde os anos setenta aos nosos días: "Quixen facer historia antropolóxica porque me pareceu máis coherente que facer antropoloxía histórica" (Sotelo). "Señor presidente Fraga, acaba vostede de gañar as eleccións... pero algúns dos seus colaboradores están a facer cos labregos o que, no seu día, fixera Ceausescu cos seus... deixa-nos sen historia que é a identidade". (Mandianes).

As dúas partes do libro conflúen coma dous regos abertos na mesma leira. Sotelo vai teso, implacábel, furando as codias da terra que o viu nacer. "A finais dos setenta dous enxeñeiros responsábeis da Concentración da aldea de Ruidos convocaron a todos os veciños da parroquia; eu tamén asistín... o monólogo deses dous técnicos mesturaba explicacións con veladas amiazas sobre o que podía acontecer se a proposta non era aceptada". Logo pasa ao ano 1992 onde cita as declaracións dun enxeñeiro agrícola madrileño que fai as valoracións catastrais galegas aconsellado polos criterios do alcalde do concello e o alcalde pedáneo da parroquia, "criterios que responden aos intereses dos catro caciques e non aos da maioría de minifundistas".

Mandianes sulaga-se na paixón do berro e o seu rego abre o ceo. "A distribución do espazo pode plasmar a configuración do cosmos... Os lugares inscri-

ben no espazo a poética cultural e perpetúan a memoria colectiva... Cando alguen derruba muros milenários, tala árbores centenárias e destrúe a división tradicional da terra, condena aos habitantes dese país a vivir como emigrantes sen lingua nen historia na que foi a súa propia casa polo resto da súa vida".

Ambos os dous utilizan cadros estatísticos de poboación, escolaridade, infraestructuras e necesidades que aos ollos do lector de calquera parte de Galiza demostran a inutilidade e absurdo das Concentracións Parcelarias hoxe en día. Tamén citan artigos da propia Lei de Concentración Parcelaria que a mesma Administración incumple, "esta-se a facer a concentración parcelaria en terras que os estudos previos descartaran dos planos do réxime franquista".

O libro está adicado á Plataforma contra a desertización da Limia, o que se converte nun fito histórico nestes tempos en que a solidariedade, o compromiso e a protesta contra os males que nos rodean botase tanto en falla.

"Necesitamos modernizarnos, conectar co futuro e progresar, pero non desaparecer" (Sotelo).

"A curva demográfica é negativa en Galiza. A administración anunciou 600.000 Ha. máis para concentrar en todo o país nesta lexislatura. Para salvar a intelixencia e a boa vontade dos seus responsábeis é de supoñer que estes agachan as cartas debaixo da mesa" (Mandianes).